

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1734

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de minister van Justitie over *impulsovervallers*. (Ingezonden 22 januari 2009)

1 Kent u de berichtgeving over de landelijke groei van het aantal jeugdige «impulsovervallers»?¹

2 Deelt u de mening dat dit een bijzonder gevaarlijke ontwikkeling is, die een snel en drastisch ingrijpen door justitie rechtvaardigt? Zo ja, wat gaat u doen? Zo nee, waarom niet?

3 Deelt u de mening dat de extra politie-inzet die nu nodig is om deze daders te grijpen ook een vervolg moet krijgen door de daders van gewapende overvallen langdurig achter slot en grendel op te bergen? Zo ja, wat gaat u doen om te bereiken dat lange vrijheidsstraffen aan de daders worden opgelegd? Zo nee, waarom niet?

4 Hoe groot is het aandeel van allochtone daders in het aantal overvallen van het afgelopen jaar?

5 Bent u bereid de daders die een andere dan de Nederlandse nationaliteit bezitten, na het uitzitten van hun straf het land uit te zetten en

hen de Nederlandse nationaliteit te ontnemen? Zo nee, waarom niet?

6 Deelt u de mening dat daders die een andere nationaliteit bezitten en niet uitzetbaar zijn, in administratieve detentie moeten worden genomen om ons land tegen dit rapalje te beschermen? Zo ja, wat gaat u doen? Zo nee, waarom niet?

7 Deelt u de mening dat op jongeren die gewapende overvallen plegen, het meerderjarigenstrafrecht moet worden toegepast? Wilt u met het Openbaar Ministerie bespreken dat dit de richtlijn voor de officieren van Justitie moet zijn? Zo nee, waarom niet?

¹ de Volkskrant, 21 januari 2009: «Zorgen over groeiend aantal «impulsovervallers»».

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie) (ontvangen 3 maart 2009)
Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1477

1 Ja.

2 Deze ontwikkeling is zorgwekkend, zowel vanwege het leed, de schade en de onrust die overvallen teweeg brengen bij de slachtoffers als vanwege de leeftijd van de daders. Zoals ik heb aangegeven in mijn brief

van 12 januari 2009¹ over winkelcriminaliteit, zijn er in het kader van het convenant «Aanpak Winkelcriminaliteit» (deel 3) afspraken gemaakt tussen publieke en private partijen over een aantal landelijke en regionale maatregelen om overvallen tegen te gaan. Zo dient uiterlijk 1 oktober 2009 een landelijke voorziening door de politie operationeel gemaakt te zijn, van waaruit met het bedrijfsleven overlegd wordt over preventieve en repressieve maatregelen. Gemeenten waar de meeste overvallen plaatsvinden, worden gestimuleerd om samen met relevante partijen een plan van aanpak te schrijven met maatregelen om het aantal overvallen te verminderen.

In een aantal politie regio's, zoals Flevoland en Midden- en West-Brabant, worden door politie en justitie extra mensen en middelen ingezet om gericht de toename van het aantal overvallen te bestrijden. Succesvolle methoden om de problematiek aan te pakken verdienen elders navolging. Ze worden dan ook ten voorbeeld gesteld in de brief die ik samen met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing zal sturen. In de brief wordt de problematiek van (impuls)overvallen onder de aandacht gebracht en zal ik vragen dit binnen de eigen regio te agenderen.

3

Een overval is een ernstig delict dat een grote impact heeft op de slachtoffers. Daar past in beginsel een stevige straf bij. Ik heb echter geen aanwijzingen dat de door het Openbaar Ministerie geëiste straffen niet in overeenstemming zouden zijn met de ernst van het gepleegde delict of – waar het gaat om jeugdigen – dat het OM zich niet zou houden aan de richtlijn voor strafvordering jeugd (Stcr. 23 maart 2006, nr. 59, p. 10). Ik zie dan ook geen aanleiding om er bij het Openbaar Ministerie op aan te dringen om langere straffen te eisen. De hoogte van de straf wordt door de rechter bepaald.

4

De cijfers met betrekking tot de herkomst van de daders over het jaar 2008 zullen pas in de loop van mei beschikbaar komen, maar op voorhand is er geen reden om aan te nemen dat de cijfers over 2008 als het gaat om herkomst, opvallend zullen afwijken van de cijfers van de voorgaande jaren. In 2005 was 68,54% van de verdachten tegen wie proces-verbaal was opgemaakt vanwege een overval, van niet-Nederlandse herkomst². Deze groep bestaat uit zowel westerse als niet-westerse allochtonen. In 2006 bedroeg dit percentage 69,85% en in 2007 68,79%.

5

Voor zover de vraag tevens betrekking heeft op personen die de Nederlandse nationaliteit bezitten, merk ik het volgende op. De Rijkswet op het Nederlandschap bevat geen bepaling op grond waarvan intrekking van het Nederlandschap wegens gepleegde criminele feiten mogelijk is. Invoering van een dergelijke bepaling wordt evenmin overwogen. Het Europees Nationaliteitsverdrag (Trb. 1998, 10), waartoe ook Nederland is toegetreden, beperkt de mogelijkheden op grond waarvan de nationaliteit kan worden ingetrokken. Op grond van artikel 7, eerste lid, onder d, van het Verdrag is intrekking wegens (criminele) gedragingen alleen mogelijk indien het gedrag betreft dat de essentiële schade van de staat wezenlijke schade toebrengt. De toelichting bij het Europees Nationaliteitsverdrag vermeldt hoogverraad en spionage voor een andere staat als voorbeelden van gedrag dat een

aantasting van de essentiële belangen van de staat is, en stelt tevens dat misdrijven van algemene aard, hoe ernstig ook, niet worden bedoeld. Tekst en toelichting van het Europees Nationaliteitsverdrag maken duidelijk dat het in de vraag bedoelde strafrechtelijke gedrag niet valt onder de verliesgrond genoemd in artikel 7 van het Verdrag. Met betrekking tot daders die een andere dan de Nederlandse nationaliteit bezitten geldt het volgende. Conform het huidige beleid is voor verblijfsbeëindiging op grond van de openbare orde vereist dat het belang van de Nederlandse samenleving bij beëindiging van het verblijf zwaarder weegt dan het belang van de vreemdeling en zijn gezinsleden bij voorzetting van het verblijf. Hierbij wordt niet getreden buiten de kaders die internationale regelgeving daarvoor stelt, zoals artikel 8 EVRM.

6

Vreemdelingenbewaring kan slechts worden opgelegd ter fine van verwijdering. Het gaat dan in beginsel om vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf hebben. Dit is bij wet bepaald. Alleen indien er zicht is op uitzetting kan vreemdelingenbewaring dus aan de orde zijn.

7

Nee, ik ben niet van mening dat op minderjarige daders van gewapende overvallen standaard het meerderjarigenstrafrecht moet worden toegepast. Ik ben niet voornemens om de Richtlijn van het Openbaar Ministerie voor strafvordering jeugd (Stcr. 23 maart 2006, nr. 59, p. 10) aan te passen op dit punt. De Richtlijn schrijft voor dat in geval van diefstal met geweld (overval) altijd voorgeleiding plaatsvindt en dat door de officier van Justitie 6 maanden jeugddetentie wordt geëist. De officier van Justitie kan van deze richtlijn afwijken en om toepassing van het meerderjarigenstrafrecht vragen. Vervolgens is het voorbehouden aan de rechter om te bepalen of het meerderjarigenstrafrecht wordt toegepast. Daartoe kan hij overgaan bij 16- en 17-jarigen, indien hij daartoe grond vindt in de ernst van het begane feit, de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het feit is begaan (art. 77b Sr). De rechter kan daarmee

voldoende maatwerk bieden en per geval bepalen welke straf of maatregel hij als passend beoordeelt.

¹ Kamerstukken II, 2008–2009, 28 684 nr. 192.

² De definitie van herkomst zoals in deze cijfers gebruikt is de definitie die ook door het CBS wordt toegepast. In deze definitie is een allochtoon een persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.